

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Metody badań społecznych i pedagogicznych				Rok akademicki	2022/23	
Kierunek studiów	Pedagogika				Forma studiów	studia niestacjonarne	
Zakres studiów	przedmiot kierunkowy				Profil studiów	ogólnokademycki	
Prowadzący przedmiot	dr Waldemar Grądzki				Cykl kształcenia		
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail	waldemar.gradzki@wsge.edu.pl	Telefon		Semestr	I	MGR
Forma prowadzenia zajęć	wykład		ćwiczenia		(seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria/ zajęcia projektowe) (wpisać jakie)		
(I) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się. (II) Proszę wybrać odpowiednie przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.	x		x				
Wymagania wstępne							

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(I) Jeden punkt ECTS odpowiada efektom uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji		Czynności	Liczba godzin
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			6
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	19
			czytanie wskazanej literatury	10
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	10
	e-learning	inne ...	10	
			12	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			18
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	10
			czytanie wskazanej literatury	10
			napisanie referatu / eseju	10
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	10
	e-learning	inne ...		
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	
	e-learning	inne ...		
Sumaryczne obciążenie studenta				125
Punkty ECTS				5

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	<p>Celem realizacji przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowej wiedzy oraz umiejętności w zakresie głównych rozstrzygnięć metodologicznych stosowanych w pedagogice. Szczególnie dokładnie podjęte zostaną zagadnienia dotyczące budowania koncepcji pracy, w tym: określenia obszaru badań, sformułowania problemów badawczych oraz budowania hipotez a także dobór metod badawczych stosowanych najczęściej w pedagogice. Dodatkowym zadaniem w ramach realizacji przedmiotu, jest przybliżenie studentom możliwości zastosowania statystyki w badaniach pedagogicznych.</p>
----------------	---

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
forma zajęć: WYKŁAD				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		wykład, opis, wyjaśnianie, techniki kształcenia na odległość		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Wprowadzenie do metodologii.	Etapy procesu badawczego. Harmonogram – koncepcja pracy licencjackiej (magisterskiej). Określenie obszaru badań, sformułowanie tematu badań i problemów badawczych (ewentualnie hipotez).	1	2
2.	Etapy procesu badawczego. Harmonogram – koncepcja pracy licencjackiej.	Zmienne i wskaźniki wynikające z przyjętych problemów badawczych. Metody, narzędzia i techniki badawcze.	1	2
3.	Metody badań pedagogicznych	Sondaż diagnostyczny Eksperyment pedagogiczny	1	2
4.	Metody badań pedagogicznych cz.II	Monografia pedagogiczna Studium indywidualnego przypadku	1	2
5.	Ankieta i wywiad jako podstawa sondażu diagnostycznego	Kwestionariusz ankiety. Budowa kwestionariuszy. Ankiety i proces ankietowania	1	2
6.	Kodyfikacja wyników	Tabelaryzacja wyników surowych. Zestawienie wyników oraz ich analiza Możliwości graficznego przedstawienia wyników	1	2
Suma godzin			18	
forma zajęć: ĆWICZENIA				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		dyskusja, dialog, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Obserwacja - metoda czy technika badań pedagogicznych	Cechy poprawnej obserwacji Zapisywanie wyników - arkusz obserwacji, dziennik obserwacji	3	
2.	Eksperyment pedagogiczny	ograniczenia i zasady prowadzenia badań eksperymentalnych. Rodzaje eksperymentów Analiza wyników eksperymentu	3	
3.	Zmienne i wskaźniki	Rola wskaźników w opisie zmiennych. Mierzalność wskaźników. Rodzaje wskaźników - dobór w badaniach.	3	
4.	Sanaliza uzyskanych wyników badań	Statystyka opisowa. Podstawowe parametry statystyki opisowej. Znaczenie statystyki indukcyjnej i możliwości jej stosowania.	3	
5.	Analiza statystyczna	Przygotowanie wyników do analizy statystycznej. Testy Parametryczne i nieparametryczne. Komputerowe programy statystyczne "Statistica" i "PQStat".	3	
6.	Ogólne zadania pisania pracy	Struktura pracy i treści rozdziałów Rozdział metodologiczny i jego rola w pracy Zasady robienia przypisów i odsyłaczy	3	
Suma godzin			18	
<p>* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnianie, konsultacja, pokaz. Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych). Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja	
KIERUNKOWE / OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
Wiedza	
KZA_W01	w stopniu pogłębionym posiada wiedzę o źródłach i miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk, zna terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym
KZA_W03	ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej pedagogiki (zna główne szkoły, teorie, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych i humanistycznych; zna mapę stanowisk i podejść metodologicznych; rozumie postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice)
Umiejętności	
KZA_U06	posiada rozwinięte umiejętności badawcze: rozróżnia orientacje w metodologii badań pedagogicznych, formułuje i testuje hipotezy powiązane z problemami badawczymi, dobiera adekwatne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze; opracowuje, prezentuje i interpretuje wyniki badań, wyciąga wnioski, wskazuje kierunki dalszych badań, w obrębie wybranej subdyscypliny pedagogiki
KZA_U07	ma pogłębione umiejętności wykorzystania posiadanej wiedzy do diagnozowania, racjonalnego oceniania złożonych sytuacji edukacyjnych oraz analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań
Kompetencje społeczne	
KZA_K01	potrafi krytycznie ocenić poziom swojej wiedzy i umiejętności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
KZA_K03	docenia znaczenie nauk pedagogicznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, w tym dla rozwoju jednostki i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych, ma pozytywne nastawienie do nabywania wiedzy z zakresu studiowanej dyscypliny naukowej i budowania warsztatu pracy pedagoga; zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i treść efektu szczegółowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się (wybrać z listy poniżej **)
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym:	
<p>K.1.W1.filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych; koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych, nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategię badań, znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych;</p> <p>K.1.W2.strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego i etapów badań, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizacja, operacjonalizacja zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych badania, strategię i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego, specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań (opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne i quasi-eksperymentalne, sondażowe – metody indeksacji, pomiar i rodzaje skal pomiarowych, oraz badania: ewaluacyjne, panelowe, socjometryczne, porównawcze, terenowe, etnograficzne, performatywne, biograficzne, netografii; metody gromadzenia i analizy danych (rodzaje i sposoby wykorzystania obserwacji, typy wywiadów badawczych, analiza: dokumentów, treści, tekstowa, konwersacyjna, dyskursu i audiowizualna); narzędzia badawcze – konstruowanie kwestionariuszy, skal pomiarowych i testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji, narzędzi socjometrycznych; zasady tworzenia scenariuszy badawczych i dyspozycji do badań jakościowych;</p> <p>K.1.W3.zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań i rodzaju danych; weryfikację i selekcję danych, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych; podstawy analizy statystycznej (statystyka opisowa, rozkładyczności, miary tendencji centralnej i rozproszenia, analizy jedno i dwuczynnikowa, korelacje między zmiennymi, wnioskowanie statystyczne i testowanie hipotez, analizy porównawcze); selekcję i kodowanie danych jakościowych, wytykanie kategorii analizy i analiza relacji między nimi, tworzenie wianet, sieci, matryc i aplikacji; programy komputerowe wspierające analizę danych ilościowych i jakościowych;</p> <p>K.1.W4.zasady opracowywania wyników i raportu z badań; sposoby prezentacji wyników badań, zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych; warsztat pisarski, style i gatunki, język i sposób narracji;</p> <p>K.1.W5 rolę jakości i rzetelności badań naukowych, różne kryteria jakości badań naukowych, w tym reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulacja perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwość uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;</p> <p>K.1.W6.sposoby wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej, cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania, sposoby praktycznego wykorzystania badań (analiza i diagnoza sytuacji, analiza problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluacja osiągnięć); krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych;</p> <p>K.1.W7.etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych; podstawowe zasady przeprowadzania badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań społecznych, sposoby prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;</p> <p>K.1.W8.cechy, styli i redagowanie tekstów naukowych, cel i strukturę pracy dyplomowej; wybór pola badawczego w kontekście wiedzy osobistej i naukowej, technikę pracy naukowej, doboru i selekcji literatury, formy analizy materiałów źródłowych, formy prezentacji wyników badań i doniesień naukowych z literatury, ocenę i krytykę dostępnych źródeł teoretycznych, umiejętność wywodu i siłę argumentacji, problemy etyczne w pisaniu pracy magisterskiej;</p> <p>K.1.W9.metodologię prowadzenia badań naukowych; zastosowanie wiedzy i umiejętności metodologicznych we własnym projekcie badawczym, w tym wybór strategii badawczej, sformułowanie celu i przedmiotu badań, opracowanie metod i techniki badań, sformułowanie problematyki badań, przygotowanie narzędzi badawczych, doboru próby badawczej, teren i przebieg badań; zasady prowadzenia badań empirycznych; sposoby analizy wyników badań; sposoby prezentacji wyników badań oraz proces wnioskowania.</p>	Egzamin, materiały pisemne z metody problemowej
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
<p>K.1.U1.zaprojektować proces badań; umiejętnie dobrać narzędzia badawcze;</p> <p>K.1.U2.zebrać dane adekwatne dla postawionego problemu badawczego;</p> <p>K.1.U3.przeprowadzić poprawnie analizę danych;</p> <p>K.1.U4.opracować raport z wyników badań;</p> <p>K.1.U5.krytycznie przeanalizować raport z badań;</p> <p>K.1.U6.dobierać literaturę i materiały źródłowe adekwatne do problemu pracy dyplomowej;</p> <p>K.1.U7.dobierać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej.</p>	Egzamin, materiały pisemne z metody problemowej
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
<p>K.1.K1.rzetelnego sprawozdania wyników swoich badań;</p> <p>K.1.K2.przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej.</p> <p>K.1.K3.rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej</p>	Egzamin, materiały pisemne z metody problemowej

**** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)**

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			
	test			
	zadanie	x	100	
egzamin ustny	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat			
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
INNE: _____	koncepcja pracy lic. _____			
zaangażowanie społeczne				
suma:			100 /100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dostateczny plus, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
praca kontrolna				
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej		x	100	
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: _____	opis i analiza koncepcji _____			
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 2 nieobec.)				
suma:			100 /100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
praca kontrolna				
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: _____	(wpisz jaka) _____			
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - nieobec.)				
suma:			0 /100	
VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe				
<i>(!) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.</i>				
Literatura podstawowa				
Pilch T., Bauman T. (2011). Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak,				
Miles, Matthew B., A. Michael H. (2000). Analiza danych jakościowych, przeł. S. Zabielski. Białystok: Wydawnictwo TransHumana,				
Literatura uzupełniająca				
Babbie E. (2013). Podstawy badań społecznych, przeł. W. Betkiewicz i inni. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN				
Uwagi				
<input type="text"/>	<i>(!) pola są wypełniane przez uczelnianego opiekuna sylabusów (proszę nie zmieniać ich zawartości; w przypadku uwag, proszę o kontakt z opiekunem sylabusów)</i>			
<input type="text"/>	<i>(!) pola białe wypełnia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za opis przedmiotu</i>			